

Mnenje Strokovnega sveta ZDUS na predlog izrednega usklajevanja pokojnin za leto 2020 glede na amandma Stranke Alenke Bratušek k ZIPRS2021

Zveza društev upokojencev Slovenije kot največja reprezentativna organizacija zastopa interese civilne družbe, starejših, zlasti pa upokojencev. Med interesi prevladuje zahteva po **izboljšanju gmotnega položaja starejših, sploh, ko gre za pravice iz delovne dobe in plačanih prispevkov**. Vrsto let opozarjamo na **slab gmotni položaj upokojencev in na povečevanje revščine**, hkrati pa dajemo zahteve, predloge in pobude, ki so usmerjeni v reševanje posamezne problematike, predvsem pa v reševanje socialnih stisk upokojencev.

Te dni smo tako med drugim priča **predlogu izredne uskladitve pokojnin**, ki je tudi sicer ena naših temeljnih zahtev in lahko bistveno pripomore k **izboljšanju gmotnega položaja upokojencev, a ne na način**, kot je bila predlagana – to je **v nominalnem znesku**. Tak način je **nesprejemljiv**, saj ne sledi sistemski ureditvi, po kateri je pokojnina ekonomska kategorija, ki je sistemsko urejena v 105. členu ZPIZ-2 in je njena višina odvisna od dolžine dobe plačevanja prispevkov ter višine osnov, od katerih so bili le-ti plačani. Pri tem ne gre prezreti elementov solidarnosti, med katerimi je najpomembnejši odmera pokojnine od najnižje pokojninske osnove ter tudi najnižja in zagotovljena pokojnina.

Redna uskladitev po 105. in 106. členu ZPIZ-2 je uskladitev pokojnin namenjena ohranjanju njihove vrednosti in mora biti izražena v odstotku, saj lahko v nasprotnem primeru ogrozi **obstoječi pokojninski sistem**. Slednje bi le še povečalo tveganje revščine med starejšimi. Opozoriti pa velja tudi na socialne transferje, ki so nižji od praga revščine.

Menimo, da ne zahtevamo preveč, ko zahtevamo izvrševanje pravic, ki nam, **uživalcem pokojnin, pripadajo na podlagi minulega dela in plačanih prispevkov**. **Izredno usklajevanje pa mora biti izraženo v odstotkih**.

Socialni problemi se morajo reševati na drug način in v skladu s pozitivno zakonodajo o socialnih pravicah in obveznostih Republike Slovenije.

Ljubljana, 20. 11. 2019

Pripravila:
Lara Valič, l.r.
Stiki z javnostmi

dr. Milan Krajnc, l.r.
Predsednik Strokovnega sveta ZDUS

Mnenje vodstva ZDUS k mnenju Strokovnega sveta ZDUS glede izrednega usklajevanja pokojnin za leto 2020

1. ZDUS se obema politikoma, gospodu Karlu Erjavcu in gospe Alenki Bratušek zahvaljuje, da se zavzemata, da se v ZIPRS za leto 2020 vključi izredno usklajevanje pokojnin najmanj za 1 %.
2. Pričakujemo, da se bosta kot člana Vlade Republike Slovenije skupaj s poslanci Državnega zbora Republike Slovenije uskladila na način, kot to določa pozitivna zakonodaja glede uskladitve pokojnin, da ne pride do porušitve že obstoječe systemske ureditve.
3. Vsem je znano, da redne uskladitve od leta 2010 do 2015 ni bilo in so bili upokojenci prikrajšani za 8,4 % uskladitve pokojnin, zato je treba vzeti na znanje, da je to močno vplivalo na rast pokojnin v vseh teh letih in vse do danes.

4. Po predlagani letošnji uskladitvi v decembru 2019 za 1,5 % bo ostal še dolg do upokojencev zaradi neusklajevanja pokojnin v višini 5,6 %.

5. Zelo smo razočarani, da nista uspela skupaj s poslanci Državnega zbora Republike Slovenije, da se letni dodatek izplačuje po sistemskem zakonu in da še vedno zaostaja za izplačilom, ki smo ga upokojenci pričakovali sedaj, ko je konec varčevalnih ukrepov in da je za leto 2020 predlog v ZIPRS za dvig letnega dodatka zgolj v višini 7 milijonov evrov, kar je za nas nesprejemljivo. Verjetno veste, da je letni dodatek za upokojence obdavčen in vpliva na dohodninski obračun.

6. Tudi v ZDUS imamo člane, ki bi jim ustrezal način enakih prejemkov za vse v nominalni vrednosti, vendar jih bomo seznanili o sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da je pokojnina odraz vplačanih prispevkov z vključenimi elementi solidarnosti, kar pa nikakor ni povečanje pokojnin v nominalnem znesku, ki bi ogrozil obstoječi sistem.

7. Strokovni svet ZDUS je z zaskrbljenostjo razpravljal o tem, kam tovrstni predlogi peljejo, zato morajo Državni zbor Republike Slovenije, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Vlada Republike Slovenije uskladiti sistemski zakon ZPIZ-2 tako, da ne bo prihajalo do vsakoletnih prerekanj glede redne in izredne uskladitve pokojnin. To bo rešeno tako, da bodo usklajevanja glede na znane gospodarske kazalce vnaprej znana.

Ljubljana, 21. 11. 2019

Janez Sušnik
Predsednik ZDUS

